MATEŘSKÁ ŠKOLA JARCOVÁ | ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

JARČOVÁČEK

ZÁŘÍ 2026

Nový školní rok začíná

NOVINKY • SAMOSTATNOST • RITUÁLY • STOP SLADKOSTEM

Časopis pro rodiče dětí z Koťátek a Oveček

ÚVODNÍ SLOVO

Když se znovu otevřou dveře školky

Milí rodiče, prázdniny utekly jako voda a před námi se znovu otevírají dveře školky. Některé děti se vracejí do známého prostředí a těší se na kamarády, jiné čeká úplně první velké odloučení od rodiny. Každé dítě vstupuje do září s jinou zkušeností, jinou povahou i jinou mírou odvahy - a právě proto nechceme první týdny uspěchat.

Začátek školního roku pro nás není závodem v tom, kolik činností stihneme. Nejdůležitější je, aby děti postupně získaly pocit bezpečí, zorientovaly se v denním rytmu a věděly, že ve školce najdou dospělého, který jim pomůže. Teprve z jistoty, důvěry a dobrých vztahů může vyrůstat opravdová chuť poznávat, zkoušet a učit se.

Září proto bude patřit seznamování, společným hrám, pobytu venku, jednoduchému tvoření, pohybu a postupnému vytváření pravidel. Budeme pozorovat, co děti baví, v čem jsou si jisté a kde ještě potřebují naši oporu. Nejde o žádné zkoušení. Pozorování v běžné hře nám pomáhá nabídnout dětem takové činnosti, které pro ně mají skutečný smysl.

> ***Nejdříve vztah a pocit bezpečí. Potom může přijít všechno ostatní.***

Jarčováček trochu jinak

Také náš zpravodaj dostává novou, časopisovou podobu. Nechceme rodičům předávat jen seznam akcí. Rády bychom v každém čísle přiblížily také to, proč některé věci ve školce děláme, co se děti při obyčejných situacích učí a jak na sebe může navazovat školka s rodinou. Jarčováček tak bude místem pro novinky, malé příběhy z každodenního života i praktické podněty pro rodiče.

CO JE LETOS PRO NÁS DŮLEŽITÉ

Pokračujeme v tom, co nám dává smysl

Ve školním roce 2026/2027 pokračujeme podle našeho stávajícího školního vzdělávacího programu „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“, který vychází z dosavadního RVP PV. Jeho název vystihuje to, co je nám blízké: učit děti všímat si, ptát se, prožívat a objevovat svět kolem sebe. Konkrétní nabídku činností přizpůsobujeme věku, zájmům a aktuálním potřebám dětí.

Učení v souvislostech. Dětský svět se nedělí na jednotlivé předměty. Při obyčejné vycházce se dítě pohybuje, pozoruje a přemýšlí, domlouvá se s kamarádem a současně poznává přírodu. Právě takové přirozené situace chceme využívat co nejvíce.

Více zkušeností, méně hotových úkolů. Budeme využívat prožitkové činnosti, pohyb, rozhovor, tvoření, dramatizaci, hudbu, pokusy a pobyt venku. Pracovní list může někdy posloužit, ale nemá nahrazovat skutečnou zkušenost, vlastní pokus ani možnost něco samostatně vyřešit.

Pozorování, které pomáhá. Pedagogická diagnostika je pro nás cestou, jak lépe poznat každé dítě. Stručné záznamy, dětská portfolia a systém iSophi využíváme proto, abychom viděly pokrok dítěte, zachytily jeho potřeby a mohly podle toho plánovat další podporu.

Každá třída jinak, ale se stejným cílem. Koťátka potřebují více času na adaptaci, denní rytmus, komunikaci a sebeobsluhu. Ovečky mohou přebírat větší odpovědnost, učit se spolupracovat, souvisle se vyjadřovat a postupně se připravovat na školu. Společným cílem zůstává dítě, které se cítí bezpečně a má radost z poznávání.

A co změny v předškolním vzdělávání? Během tohoto školního roku se na ně budeme postupně metodicky připravovat. Nechceme měnit věci jen „na papíře“. Důležité pro nás je, aby budoucí změny přirozeně navázaly na to, co se nám v každodenní práci s dětmi osvědčuje. Jarčováček vám bude i nadále přibližovat, co s dětmi děláme a proč.

HLAVNÍ TÉMA

Samostatnost: dej mi čas, ať to zkusím

Samostatnost je jednou z nejdůležitějších oblastí, které chceme v tomto školním roce cíleně podporovat. Neznamená však, že dítě musí všechno zvládnout bez pomoci. Znamená, že dostává přiměřenou možnost zkoušet, rozhodovat se, dělat drobné chyby a postupně nést odpovědnost za to, co už odpovídá jeho věku a možnostem.

Ve školce vzniká mnoho příležitostí přirozeně. Dítě si zkouší obléknout mikinu, zapnout zip, poznat své věci, uklidit hračku na správné místo, nachystat si pomůcky nebo si poradit při stolování. Tam, kde to podmínky dovolí, se může podílet i na přípravě jednoduché svačiny - například si namazat pečivo nebo si bezpečně nalít nápoj. Pro dospělého bývá rychlejší udělat všechno za dítě. Pro dítě je však cennější, když dostane čas a pomoc pouze v té části, kterou zatím samo nezvládne.

> ***Pomoci dítěti neznamená udělat všechno za něj. Znamená být nablízku, když hledá vlastní cestu.***

Samostatnost se netýká jen sebeobsluhy. Děti se učí vybírat si z nabízených činností, dokončit přiměřený úkol, vrátit pomůcku na místo, požádat o pomoc a také krátce říct, co se jim podařilo nebo co by příště chtěly udělat jinak. U starších dětí budeme více podporovat plánování, spolupráci ve dvojici či skupině a schopnost hledat několik možných řešení.

Co může pomoci doma

Zkuste dítěti ponechat malou pravidelnou odpovědnost: připravit si oblečení, odnést talíř, uklidit část hraček nebo pomoci nachystat jednoduchou svačinu. Nabídněte mu dvě přiměřené možnosti místo rozhodování bez hranic. Když se něco nepodaří napoprvé, oceňte snahu a popište pokrok konkrétně: „Dnes ses do bundy oblékl skoro sám, pomohla jsem ti jen se zipem.“ Taková zpráva je pro dítě mnohem užitečnější než obecné „jsi šikovný“.

Budeme rády, když děti přijdou v oblečení, se kterým mohou samy bezpečně zacházet. Složitá zapínání, těsné boty nebo věci, které se nesmějí ušpinit, samostatnost zbytečně komplikují. Největší podporou je klid, trpělivost a společná důvěra, že pokrok nemusí přijít všem dětem ve stejný den.

KAŽDODENNÍ JISTOTA

Rituály, které drží den pohromadě

Dítě se cítí bezpečněji, když ví, co bude přibližně následovat. Pravidelný denní rytmus a drobné rituály mu pomáhají orientovat se v čase, zvládat přechody mezi činnostmi a postupně se osamostatňovat. Rituál není dlouhý program ani neměnné pravidlo. Je to známý bod, ke kterému se dítě může vracet a který mu říká: „Vím, kde jsem a co se bude dít.“

Příchod a přivítání. Každé dítě potřebuje vědět, že jsme si jeho příchodu všimli. Pozdrav, krátký oční kontakt, oslovení jménem a jednoduchá nabídka první činnosti mohou velmi usnadnit vstup do třídy.

Společný začátek. Krátké setkání v kruhu, písnička, říkanka nebo připomenutí plánu dne pomáhá dětem vnímat, že jsou součástí skupiny. U mladších dětí bude rituál kratší a názornější, starší děti se mohou podílet na jeho vedení.

Přechody bez chaosu. Známé znamení k úklidu, stejný postup před jídlem nebo klidný přechod k odpočinku snižují zbytečné čekání. Děti se lépe orientují a dospělí nemusejí všechno opakovaně řídit hlasitými pokyny.

Ohlédnutí a rozloučení. Krátká otázka na konci činnosti - co mě bavilo, co se mi podařilo, s čím potřebuji pomoc - učí děti vnímat vlastní učení. Stejná závěrečná písnička nebo pozdrav pak uzavírá společný čas.

Ranní loučení bez zbytečného natahování

Doporučujeme krátký a pravdivý postup: společně uložit věci, říct dítěti, co bude následovat, a rozloučit se pokaždé podobným gestem nebo větou. Není dobré odcházet tajně ani návrat opakovaně oddalovat. Pláč při předání neznamená, že dítě ve školce nebude v pořádku; často jen vyjadřuje náročnost změny. Učitelka dítě převezme, pojmenuje jeho emoci a nabídne mu bezpečnou činnost.

Pokud je loučení dlouhodobě velmi náročné, domluvíme se s rodiči na společném postupu. Nejvíce dětem pomáhá, když dospělí působí klidně, předávají si stejné informace a navzájem si důvěřují.

SPOLEČNÉ PRAVIDLO

Stop sladkostem: oslava ano, odměna jídlem ne

V tomto školním roce chceme důsledněji držet pravidlo „Stop sladkostem“. Nejde o zákaz radosti ani o posuzování toho, co rodiny dětem dopřejí doma. Ve společném prostředí školky však nechceme používat sladkosti jako odměnu, útěchu, motivaci ani automatickou součást každé oslavy.

Když dítě dostává sladkost za splněný úkol nebo za to, že přestane plakat, snadno si spojí jídlo s výkonem či zvládáním emocí. Zároveň mají děti rozdílné zdravotní a stravovací potřeby a rodiče mohou mít doma nastavena různá pravidla. Pro školku je proto nejjednodušší a nejspravedlivější společná cesta: sladkosti mezi děti nerozdáváme a prosíme rodiče, aby nenosili sáčky bonbonů, lízátka ani jiné sladké balíčky pro celou třídu.

Jak tedy oslavíme narozeniny?

Narozeniny zůstávají významným dnem. Dítěti popřejeme, zazpíváme, vytvoříme narozeninový rituál, připravíme společný obrázek nebo mu umožníme vybrat oblíbenou hru či písničku. Nemusíme hledat jinou potravinovou náhradu. To nejcennější, co může oslavenec dostat, je pozornost, přání kamarádů a pocit, že je důležitou součástí třídy.

> ***Radost nemusí být zabalená v bonbonu. Největším dárkem je společný zážitek.***

Prosíme rodiče, aby toto pravidlo respektovali i při dalších příležitostech. Dítěti nebudeme nic nepříjemně vracet před ostatními. Pokud se sladkosti ve školce objeví, vyřešíme situaci diskrétně s rodičem. Naším cílem není nikoho napomínat, ale vytvořit pro všechny děti srozumitelné a stejné podmínky.

Jedna školka, dvě různé cesty

Společná pravidla neznamenají, že obě třídy budou dělat všechno stejně. Koťátka i Ovečky mají jiné potřeby a podle toho bude vypadat jejich den, nabídka činností i míra podpory dospělého.

KOŤÁTKA A OVEČKY

Koťátka: nejdříve důvěra a rytmus

U mladších dětí bude září především obdobím adaptace. Budeme pečovat o klidný příchod, porozumění základnímu rytmu dne, sebeobsluhu, komunikaci a první společnou hru. Děti mladší tří let potřebují více času, názornosti, pohybu i odpočinku. Nabídka proto zůstane jednoduchá a pružná. Nechceme dělat všechno najednou; potřebujeme nejdříve poznat, co právě naše děti potřebují.

Ovečky: samostatněji, ale stále hrou

Ve třídě Oveček budeme upevňovat vztahy, pravidla a odpovědnost za společný prostor. Zaměříme se na souvislé vyjadřování, naslouchání, pozornost, seberegulaci a spolupráci. Předškolní příprava bude součástí hry, praktických situací a společných projektů. Řeč, grafomotoriku, předmatematické představy i sluchové a zrakové vnímání lze rozvíjet při pohybu, tvoření, vycházce nebo stavbě - nejen nad pracovním listem.

CO NÁS ČEKÁ V ZÁŘÍ

Adaptace a společná pravidla. Děti se budou seznamovat s prostředím, kamarády, dospělými a tím, jak spolu ve třídě chceme žít.

Pohyb a podzim venku. Čekají nás každodenní pohybové chvilky, zahrada, vycházky a první pozorování změn v přírodě.

Úvodní třídní schůzka. Ve čtvrtek 3. září 2026 v 15:00 se setkáme společně s rodiči obou tříd ve třídě Ovečky. Projdeme důležité informace k novému školnímu roku a bude prostor také pro vaše dotazy.

Malý tip na doma

Místo obecné otázky „Co bylo ve školce?“ zkuste večer jednu konkrétní: „S čím sis dnes hrál?“, „Kdo ti dnes pomohl?“ nebo „Co tě rozesmálo?“ Dítěti se odpovídá snadněji a postupně se učí svůj zážitek pojmenovat.

Těšíme se na nový školní rok, na spolupráci s vámi i na všechny malé kroky, které budeme s dětmi společně objevovat.

Tým učitelek Mateřské školy Jarcová